

V Avtomontaži so praznovali

V sklopu praznovanj 50-letnice obstoja in dela delovne organizacije Avtomontaža Ljubljana, so v TOZD Tovarna grelnih naprav v drugi polovici decembra na posebni svečanosti podelili spominske plakete in priznanja. Prejeli so jih tisti posamezniki in OZD, ki so to DO in TOZD že dolgo leta uspešno sodelujejo in ji odločilno pomagajo dosegati dobre poslovne rezultate.

Posebno pozornost so namenili zasebnim obrtnikom-kooperantom, ki so bili v preteklosti, kot je bilo rečeno na proslavi, premalo upoštevani glede na to, da na njih sloni pomemben del polproizvodov za končne proizvode Avtomontaže.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da bi veljalo njihove tehnične in organizacijske sposobnosti ter znanje še v večji meri izkoristiti.

Skupno je bilo podeljeno 15 spominskih plaket in 50 pismenih priznanj. Med prejemniki so tako dolgoletni delavci TOZD Tovarne grelnih naprav, drugih TOZD in Delovne skupnosti skupnih služb Avtomontaže, kot posamezne druge OZD.

Slavnostni govor je imel predsednik delavskega sveta TOZD TGN, Janez Kovač dipl. ing. ki je orisal zgodovinski razvoj Avtomontaže in posebej njene TOZD Tovarne grelnih naprav ter poudaril pomen deleža, ki so ga v tem razvoju imeli prejemniki spominskih plaket in priznanj. Hiter razvoj TOZD TGN je razviden tako iz gradnje pravkar zaključenega drugega dela druge faze tovarne, kot iz kadrovske rasti, saj se je število delavcev v treh letih podvojilo.

Niti neprekinjene investicije niti povečanje števila zaposlenih pa ni ogrozilo dobrih poslovnih rezultatov TOZD. Kot je ob koncu proslave poudaril direktor TOZD Pavle Menec dipl. ing., lahko ob zaključku leta realno pričakujejo, da bo plan dosežen v vseh postavkah. Nakazal je še osnovne značilnosti smelo zastavljenih ciljev za prihodnje leto in zagotovil, da jih bodo kljub težki in negotovi splošni gospodarski situaciji z optimizmom in dobrim delom prav vseh, zagotovo dosegli.

Andrej ROGINA

Delno povrnjena škoda

O tem kako povrniti škodo prizadetim ob avgustovskem neurju – skupno je bila ocenjena v višini 327 milijonov, so skupščinski zbori sprejeli sklep že meseca septembra. Škoda naj bi se pokrila v zasebnem sektorju z odpisom davkov in prispevkov ter iz sredstev zavarovanja, v družbenem sektorju pa tudi iz sredstev rezervnega sklada.

Tako je občinski izvršni svet dovolil izplačilo razpoložljivih sredstev v višini 40 milijonov nepovratno iz obveznega rezervnega sklada. Prejeli so jih SOZD Mercator – KIT TOZD Posestva

Obrat gozdarstvo, SOZD Mercator KIT LM TOZD Posestva, Zoološki vrt mesta Ljubljane, DO Hoja TOZD Galanterija Podpeč, Obrtno podjetje Podpeč. Prav tako je izvršni svet potrdil predlog za odpis davkov v zasebnem sektorju v višini 1,2 milijona. V primerih, ko z odpisom davka še ni bilo pokrito 50 odstotkov nastale škode pa je izvršni svet za prizadete kmete predlagal komisiji za odpis prispevkov za leto 1986 do predlagane višine, kar predstavlja 4,38 milijona dinarjev.

Za posamezne primere, kjer na oba načina z odpisom davkov in prispevkov za leto 1986 še ni bilo mogoče zagotoviti pokritja škode v višini 50 odstotkov pa bo izvršni svet potrdil odpis davka za leto 1987 do te višine in prav tako predlagal odpis prispevkov. Tako naj bi v tem letu odpisali še 8,76 milijona dinarjev. Zaenkrat je bila pokrita škoda v družbenem sektorju v višini 30 odstotkov od nastale škode, v zasebnem pa 20 odstotkov.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST JE PODELILA

Nagrade in priznanja za prizadevnost in spodbudo

18. decembra ja bila v prostorih osnovne šole Marjan Novak-Jovo slovesnost, ki jo je pripravila občinska raziskovalna skupnost. Na njej so podelili nagrade za najboljše dosežke v raziskovalni dejavnosti na področju občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1986.

Občinska raziskovalna skupnost je že četrty zapored razpisala nagrade in priznanja za najboljše dosežke s čimer naj bi pripomogli k večji popularizaciji raziskovalne in inovacijske dejavnosti. V naši občini imamo precej delovnih organizacij, ki se ukvarjajo praktično izključno z raziskovalno dejavnostjo, a žal so se tudi na ta zadnji razpis prijave le nekatere.

Na podlagi razpisa ter sprejetih kriterijev je občinska raziskovalna skupnost podelila nagrade in priznanja za področja: **inovacije, tehnične izboljšave, koristni predlogi ter za organizacijsko delo in popularizacijo množične inventivne in raziskovalne dejavnosti med učenci in dijaki.**

Področje inovacij: Podeljeni sta bili dve nagradi s priznanji. Dobila sta jih **Institut za elektroniko in vakuumsko tehniko** (avtorji: dr. Jože Gasperič, Vinko Rebec, Branko Kos in Alojz Virant) za visoko vakuumsko napravo Multivak ter **Franc Birtič** (na predlog obrtne zadruge Oniks) za radiorelejni postajo z anteno IKOR.

Področje tehničnih izboljšav: Podeljenih je bilo deset nagrad s priznanji pri naslednjih predlaganih:

1. **sedmim storjem iz Instituta Jožef Stefan** za njihovo razvojno delo (Miru Škofancu za »Vpeljavo postopka za filtriranje vzorcev vod skozi filter milipore 0,45 mm,« Teodorju Mohorju za »Avtomatizacijo postopka za koncentriranje radionuklidov v vzorcih vod s površinskim odparevanjem«, Štefci Fedina za »Optimizacijo postopka za določanje stroncija 90 in stroncija 89 v različnih vzorcih iz okolja,« Arkadiju Popoviču za »Razvoj merilnika kisika MK – 100«, Meti Ančik za »Razvoj postopka nanašanja sciutilatorja v sciutilacijske celice za merjenje radona«, Janezu Korošinu za »Razvoj metode za določanje mikro in makro elementov v odpadnem blatu iz čistilnih naprav«, Marini Špenko za »Razvoj postopkov za določanje nečistoč v kemikalijah za potrebe mikroelektronske industrije«).

2. **Dvema avtorjema iz Iskre – Instituta za kakovost in metrologijo** za njuno razvojno delo (Igorju Likarju za »Dosežke na področju raziskav zanesljivosti elektronskih elementov, zlasti izločilnih postopkov in pospešenih preskusov« in Mitji Povodnu za inovativno delo, tehnične rešitve in izboljšave na področju konstrukcije in izdelave preskusnih naprav in orodij).

3. **Avtorjem dr. Borisu Pihlarju, Franciju Pinteriču, Janezu Lavrišu, Janezu Medicu in Ljubanu Klotiču** za izdelavo oziroma razvoj »Cianidnega analizatorja MA 54000« na predlog Iskre – Industrije merilne elektronske tehnike Horjul.

4. **Avtorjem Tomažu Lovšinu, Zvezdani Sterle, Stanetu Jutražu in Ljubu Klotiču** za nalogo »Razvoj mikroprocesorskega pH metra« na predlog Iskre industrije merilne elektronske tehnike.

5. Na predlog Metalurškega inštituta Ljubljana dvema avtorjema in sicer Bojanu Breskvarju in Dušanu Gnidovcu.

6. **Fakulteta za elektrotehniko je predlagala avtorje Boruta Šolarja, Ivana Verdenika, Zdravka Debeljaka, Boruta Amačiča, Rajka Skubica in Borisa Svaba** za izdelavo robota ROKI 200.

7. **Bogdan Simčič** na predlog Ilirije Vedrog za vsestransko razvojno in inovacijsko delo ter številne tehnične izboljšave.

8. **Tobačna tovarna Ljubljana** je predlagala avtorje Franca Zadnikarja in Marjana Ovrna, Franca Mačka, Silva Klemenčiča, Dušana Čušina, Gorazda Rotarja, Petra Novaka, Bojana Babiča, Milana Muho, Toneta Primožiča, Petra Brudarja, Darinka Rudna in Avgusta Rakušo, ki so v sodelovanju z različnimi kooperanti v občini in izven nje izdelali linijo za termično obdelavo tobaka, ki v Jugoslaviji edina omogoča termično obdelavo nekaterih vrst tobaka.

9. **Dr. Metod Kopitar** na področju izvajanja programa sanacije goveje črede okužene z IBR/IPV, ki so zelo pomembni in se odražajo predvsem pri poslovnih rezultatih. Predlagatelj Mercator – Ljubljanske mlekarne TOZD Posestva.

Področje koristnih predlogov – Podeljeni sta bili dve nagradi s priznanji. Prejela sta jih **Franc Štefanič** na predlog Silvaprodukta za izpopolnitev naprave za zvijanje tulcev za bandaže, pri čemer se je kapaciteta naprave povečala za 50 odstotkov ter **Franc Pirc** na predlog DO Iskra-Servis za izdelavo naprave za posredovanje informacij »Posredovalec informacij ISPI-02«.

Področje organizacijskega dela in popularizacije množične inventivne in raziskovalne dejavnosti med učenci in dijaki. Podeljeni sta bili dve nagradi. Prvo nagrado so prejeli dijaki in mentorji **Srednje šole** za računalništvo (Primož Karlin, Robert Bobbero, Pavla Reberca, Vesna Kerpan z mentorjema Alenkom Pirc in Dušanom Vukadinom. Branko Klopčič in mentor Edvard Sternar, Marjan Kodeljo, Mladen Kaliterno, Igor Bohinc in mentor Miloš Puglj, Peter Levarta, Gregor Sagmeister, Peter Kobal in mentor Miloš Puglj, Robi Molnar, Tomaž Poštuvan, Rok Rupnik in Marko Klopčič ter mentorja Tatjana Zimec in Gorazd Pretnar, Mateja Novak, Sonja Ožinger, Nastja Smirnov in Natali Starčič in mentor Miloš Puglj, Mitja Prosen in mentor Miloš Puglj, Matjaž Željko in Borut Šfiligov ter mentorica Alenka Pirc).

Drugo nagrado pa **zgodovinski krožek OŠ Marjan Novak-Jovo** pod vodstvom mentorice Lidije Radonič za raziskovalno nalogo »Tobačna tovarna nekoč in danes (učenci: Urška Babšek, Mateja Česenj, Virginija Curila, Damjan Gale, Sandi Grubelič, Andreja Grčar, Boštjan Jančar, Boštjan Pogačnik, Vesna Suhadolc, Barbara Tišler, Urška Zajec, Ivanov Miki, Makarovič Nataša so sodelovali pri izdelavi naloge, učenci Dagmar Dražovič, Tomaž Ivanovič, Matija Kostevc, Aleš Kunc, Toni Nikolov, Tine Ogrinc, Simon Verček, Marko Viličnjak, Danijel Zadravec, Borut Pečnik in Michel Tomič pa pri urejanju arhiva).

NOVE PRIDOBITVE POSESTVA GMAJNICE

Skupen nastop dveh tozdov Ljubljanskih mlekar

Hidromelioracija Posestva Gmajnice, ki je zajela 160 ha zemljišč, je bila projekt, ki je nakazal nove možnosti izvedbe tovrstnih del. TOZD Strojni obrat Kozarje, s katerim je TOZD Posestva podpisal pogodbo o izvajanju del, se je izkazal kot izredno soliden poslovni družabnik. Dela je opravil po konkurenčnih cenah v pičlih osmih mesecih.

»Izvedba projekta je bila izredno zahtevna zaradi težav pri osnovnem odvodnjavanju. Drugi problem pa je predstavljala zahteva, da mora farma Gmajnice med izvajanjem hidromelioracije normalno delovati in ne sme priti do izpada proizvodnje, kot je to običaj ob takšnih posegih. Izvajalec se je moral torej prilagoditi potrebam naše dejavnosti, kar je tudi storil. Zato smo pridelali na 40 hektarjih silažno koruzo ter še obilo druge krme. To potrjuje našo pravilno odločitev, ko smo se med sedmimi ponudniki odločili prav za TOZD Strojni obrat Kozarje,« je povedal direktor TOZD Posestva Franci Zalar.

Poleg krme so uspeli že avgusta zasejati 22 hektarjev z oljno repico na že meliorirani

nem delu zemljišča. Sedaj, ko so dela skoraj v celoti opravljena in je bil izveden tudi tehnični prevzem, ugotavlja naročnik, da so bili vsi posegi opravljeni po načrtih in da so z melioracijo precej pridobili. To dokazuje lanski pridelek. Nove možnosti za poljedelska dela na Posestvu Gmajnice pa daje 20 hektarov novih obdelovalnih površin. Pridobili so jih iz nedostopnega za močvirjenega zemljišča.

Pomembno je, da so s hidromelioracijskimi deli dolgoročno opredelili namembnost svojih zemljišč, ki so že bila v nekaterih planih predvidena za urbanizacijo. S sedanjimi površinami bodo tudi dolgoročno zadovoljili vse potrebe farme Gmajnice. 20 do 30 hektarjev površin bodo namenili za tržno pridelovanje poljščin. To bo novost v dejavnosti posestva, saj dosedaj niso opravljali takih nalog.

Pomemben je podatek, da so bili stroški le za deset odstotkov višji od predračuna in še to zaradi dodatnih del. Naredili so večje jarke za odvodnjavanje, ki bodo bolj učinkoviti in opravili napenjanje parcel, ki bo omogočilo hitrejšo otekanje meteornih voda in lažje obdelovanje.

Celotna vrednost del je bila 114 milijonov dinarjev. 80 odstotkov denarja je prispevala Zveza vodnih skupnosti Slovenije, ostalo pa v obliki kreditov Ljubljanska banka – Gospodarska banka Ljubljana.

TOZD Posestva nameravajo v letošnjem letu pričeti z novimi melioracijami na Spodnji Slivnici skupaj z M-KZ Ljubljana. Tam bodo usposobili za kmetijske namene 180 ha zemljišč. Okoli 20 hektarov pa bodo meliorirali na Posestvu Jesenkovo, kjer nameravajo še to pomlad posejati koruzo.

Znatno večje površine bodo meliorirali v letih 1988/89, ko se bodo lotili zemljišč na Verdu pri Vrhniki. Tam je okrog 700 hektarov. Tako bodo TOZD posestva pridobila zopet nekaj prepotrebnih obdelovalnih površin. Ne smemo pozabiti, da se je v zadnjih letih njihovo »ozemlje« precej skrčilo, saj so letno izgubili zaradi urbanizacije tudi do 40 ha kakovostne obdelovalne zemlje.

Ko smo se o melioriranju pogovarjali z direktorjem TOZD Strojni obrat Kozarje Janezom Delačem, nam je povedal, da v zadnjem času uspešno sodelujejo na natečajih za urejanje zemljišč in, da so za to v

celoti usposobljeni. Poudaril je, da je bila zanje izvedba dela na Posestvu Gmajnice pomembna šola. Dokazali so, da lahko opravijo veliko del za sorazmerno majhne denarje. Pogoj za to je ustrezna organizacija dela. Ta pa je v TOZD Strojni obrat Kozarje dobra, sicer ne bi izpolnili pričakovanih naročnika.

Na novo urejenih zemljiščih so izvedli dodatno tudi tako imenovano krtičenje vseh parcel, kar povečuje propustnost zemljišča. V bistvu je to cenejša oblika drenaže, ki pa so jo izpolnili tako, da so na koncu rovov, ki jih je naredil buldožer, položili krajše kose plastičnih cevi in tako povečali učinkovitost in trajnost opravljenega dela.

Pa poglejmo še nekaj števk o opravljenem delu. Delavci Strojnega obrata Kozarje so skupaj s kooperanti izkopali tri kilometre osnovnih jarkov in 32 kilometrov drugotnih jarkov za odvodnjavanje. Z ustreznimi stroji so morali v ta namen premetati in obdelati kar 55 tisoč kubičnih metrov zemlje. Izkopali so tudi tri tisoč kubičnih metrov jam, v katere so shranili šore in korenine posekanega drevja, ki je nemoteno raslo na teh površinah 24 let; toliko let je poteklo od zadnjega melioracijskega posega. Postavili so tudi deset propustov – mostov in utrdili tri kilometre cestišča. Dolgoročno so rešili tudi vprašanje gnojevke s farme. Izdelali so ogromne pretočne bazene, v katerih se bo gnojevka naravno sušila.

ANDREJ DVORŠAK